

Ο ρόλος του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ στο
νέο Πρόγραμμα Αγροτικής
Ανάπτυξης 2014-2020

Καθ. Σέρκο Χαρουτουιάν
Πρόεδρος ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ

Η Νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική

2^{ος} Πυλώνας: Αγροτική Ανάπτυξη

Πρώθηση μεταφοράς γνώσεων
και καινοτομίας

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας

Οργάνωση αλυσίδας τροφίμων και
διαχείρισης κινδύνου

Αποκατάσταση-διατήρηση-
ενίσχυση οικοσυστημάτων

Κοινωνική ένταξη-μείωση
φτώχειας-οικονομική ανάπτυξη

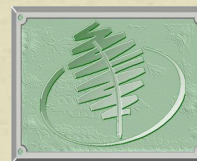
Αποδοτικότητα πόρων και χαμηλές
εκπομπές άνθρακα

ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ

Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός ΔΗΜΗΤΡΑ

ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

ΕΛΟΓΑΚ

Ο.Γ.Ε.Ε.ΚΑ.
ΔΗΜΗΤΡΑ

Η σημασία της ποιότητας των αγροτικών προϊόντων

- Πρόσβαση στην Αγορά
- Προτίμηση Καταναλωτών
- Προνομιακή Τιμολόγηση
- Αναγνωρισιμότητα

Αύξηση & Διασφάλιση Αγροτικής Προσόδου

Παραδοσιακά Κριτήρια Ποιότητας των Αγροτικών Προϊόντων

Οργανοληπτικά Χαρακτηριστικά

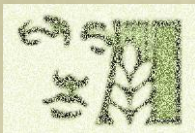
Γεύση, Άρωμα, Υφή

Διατροφικό Περιεχόμενο

Πρωτεΐνες, Σάκχαρα, Άμυλο, Βιταμίνες, Ιχνοστοιχεία, κλπ

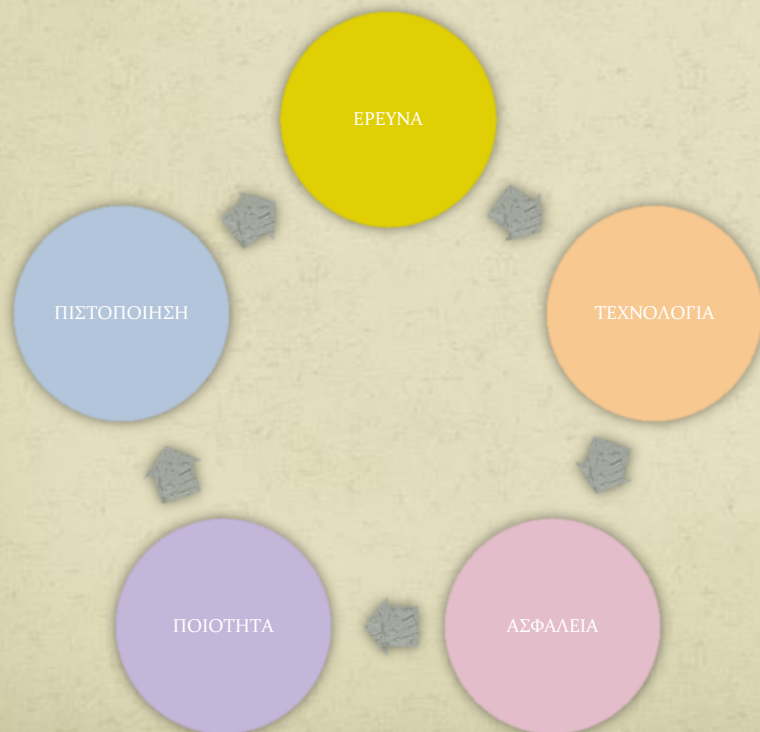
Εμπορικά Χαρακτηριστικά

Εμφάνιση, Συσκευασία, Τιμή, Διαθεσιμότητα, Συντηρησιμότητα

Ποιότητα Αγροτικών Προϊόντων

Ο κύκλος της Ποιότητας

Οι σημερινές προκλήσεις για την ποιότητα των αγροτικών προϊόντων

Ασφάλεια

Πάταξη Νοθείας

Ιχνηλασιμότητα

Αντιποίηση Ονομασίας

Γενετικά Τροποποιημένα Υλικά

Κατάλληλη Πιστοποίηση-Αυστηροί Έλεγχοι Ποιότητας - Συμμόρφωση

Αρμοδιότητες του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ στην Πιστοποίηση και τον Έλεγχο

- Έλεγχος Προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ), Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) και των νέων σημάτων που θεσμοθετεί η ΕΕ
- Έλεγχος και Πιστοποίηση αγροτικών Προϊόντων Ειδικών Πτηνοτροφικών Εκτροφών
- Έλεγχος βοοτροφικών επιχειρήσεων που έχουν ενταχθεί στο σύστημα προαιρετικής επισήμανσης του βοείου κρέατος
- Έλεγχος τήρησης ισοζυγίων κρέατος και γάλακτος
- Διαχείριση συστήματος ποσοτώσεων αγελαδινού γάλακτος

Το Σύγχρονο Πλαίσιο Πιστοποίησης

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ + ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΕ

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

ΙΔΙΩΤΙΚΑ Ή ΕΘΝΙΚΑ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΕ

Βιοποικιλότητα
Βιολογικό (ιδιωτικό
σύστημα)
Οργανοληπτικές ιδιότητες
Παραδοσιακό
Πιστοποιημένης ορεινής
παραγωγής
Καλή μεταχείριση των ζώων
Αποτύπωμα άνθρακα
Θεμιτοί όροι εμπορίας
Ολοκληρωμένη παραγωγή

Εγγυημένη προέλευση από
αγρόκτημα
Με πιστοποίηση καλής
γεωργικής πρακτικής

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ

ΒΑΣΙΚΕΣ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ (ενιαία ΚΟΑ)

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΣΗΜΑΝΣΗ

ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΟΙ (προστιθέμενη
αξία):
ελευθέρως βοσκής
παραδοσιακή μέθοδος

ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ:
εξαιρετικής ποιότητας, κατηγορίας 1,
κατηγορίας 2
μεγάλο, μεσαίο, μικρό μέγεθος

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ:
βούτυρο, χυμός φρούτου, σοκολάτα,
οίνος

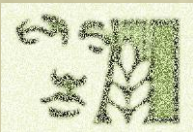
**ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ /ΤΟΠΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:**
βόειο κρέας, οίνος, οπωροκηπευτικά,
μέλι, ελαιόλαδο, βιολογικό προϊόν

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ-

Πιστοποιήσεις AGRO - Ολοκληρωμένη Διαχείριση στην Αγροτική Παραγωγή

➤ Συνδυασμένη χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων με στόχο τη μείωση των εισροών και του δυνατού οικονομικού αποτελέσματος με την προστασία της ισορροπίας του περιβάλλοντος.

✓ Η μείωση του ποσοστού ορθολογική χρήση των εισροών, αποφυγή υπερβολικής λιπασμάτων, φυτοπροστασία

✓ Η παραγωγή προϊόντων που προέρχονται από Ολοκληρωμένη Διαχείριση

ΥΠ
ΑΑΤ

ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ
Επίβλεψη του
συστήματος ελέγχου

Ιδιωτικοί Φορείς
Πιστοποίησης
Έλεγχος & Πιστοποίηση

Παραγωγοί, Ομάδες Παραγωγών,
Γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Προϊόντα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης

ΔΡΑΣΕΙΣ

- Υπογραφή συμφώνου συνεργασίας με μεσογειακές ευρωπαϊκές χώρες για κοινούς ελέγχους στα πιστοποιημένα προϊόντα
- Ενημέρωση-εκπαίδευση αγροτών και τοπικών κοινωνικών φορέων για τη σημασία της ορθής πιστοποίησης των τοπικών προϊόντων αλλά και τις υποχρεώσεις που συνεπάγεται η υπαγωγή στο καθεστώς αυτό
- Ανάπτυξη νέων διαχειριστικών προτύπων (πχ AGRO 7) και αναθεώρηση-βελτίωση υφισταμένων.

ΔΡΑΣΕΙΣ

- ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΗΜΑ: Σε συνεργασία με το ΥπΑν, καταρτισμός κανονισμού και διενέργεια ελέγχων για γάλα-γαλακτοκομικά προϊόντα, ελιές-ελαιοκομικά προϊόντα, αυγά κλπ
- Επέκταση συστήματος ΑΡΤΕΜΙΣ για πάταξη ελληνοποιήσεων και σε άλλα προϊόντα
- Μελέτη – ανάδειξη ιδιαιτεροτήτων επιλεγμένων προϊόντων της ελληνικής υπαίθρου με σημαντική ιστορική-ποιοτική προστιθέμενη αξία (πχ καλάθια περιφερειών) και πιστοποίησή τους ως ΠΟΠ,ΠΓΕ ή ΕΠΙΠ

Η Γενική Δ/νση Αγροτικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ

Παρέχει στους ενδιαφερόμενους

- Βασική Επαγγελματική Εκπαίδευση
- Κατάρτιση Νέων Αγροτών
- Δια βίου Κατάρτιση
- Ενημέρωση - Πληροφόρηση

Δομές Εκπαίδευσης-Κατάρτισης

- **6 ΕΠΑ.Σ.** Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για
  1. Αγροτικά Μηχανήματα
  2. Ζωοτεχνία
  3. Τυροκομία-Γαλακτοκομία
  4. Θερμοκηπιακές Κατασκευές και Καλλιέργειες
  5. Ξυλογλυπτική – Διακοσμητική Επίπλου
  6. Αμπελουργία – Οινοτεχνία
  7. Φυτοτεχνικές Επιχειρήσεις – Αρχιτεκτονική Τοπίου

- **43 ΚΕΝΤΡΑ «ΔΗΜΗΤΡΑ»** (δομές επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης), τα είκοσι είναι πιστοποιημένα

υλοποιούνται προγράμματα γεωργικής επαγγελματικής κατάρτισης για τις εξής ομάδες – στόχους:

- **Νέοι Αγρότες:** Τα προγράμματα είναι διάρκειας 150 ωρών για τους νέους αγρότες που δικαιούνται το πριμ πρώτης εγκατάστασης
- **Μελισσοκομία:** Ταχύρρυθμες καταρτίσεις. Το 2014 υλοποιήθηκαν 60 προγράμματα, τα οποία παρακολούθησαν περίπου 2.500 μελισσοκόμοι.

Υπό έγκριση προγράμματα για

■ **Κατάρτιση σε γεωργοπεριβαλλοντικά θέματα**

Η πρόταση αφορά στην κατάρτιση 8.000 αγροτών σε θέματα που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος και την παραγωγή αγροτικών προϊόντων με αειφορικές μεθόδους (βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, ολοκληρωμένη διαχείριση, δάση κτλ.)

■ **Κατάρτιση για γυναίκες μέλη γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών**

Η πρόταση αφορά στην κατάρτιση 2.600 γυναικών που είναι μέλη γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών ή αγροτισσών που στοχεύουν να ιδρύσουν συνεταιρισμό. Τα προγράμματα κατάρτισης θα έχουν διάρκεια 150 ώρες

Επίσης, είναι στα στάδια τελικής επεξεργασίας προτάσεις για Δράσεις Κατάρτισης, που αφορούν:

- 2.000 Αλιείς, διάρκειας 60 ωρών, σε θέματα αειφορικής διαχείρισης των αλιευμάτων και τη συμμετοχή τους σε επενδυτικά προγράμματα.
- 5.000 Μελισσοκόμους, διάρκειας 90 ωρών για επαγγελματίες μελισσοκόμους, για να αναβαθμίσουν τις επαγγελματικές τους δεξιότητες και την ανταγωνιστικότητά τους, όσο και για αρχάριους, προκειμένου να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις άσκησης της μελισσοκομίας.€
- 25.000 κτηνοτρόφους, διάρκειας 60 ωρών, σε θέματα που αφορούν την παραγωγή ζωοτροφών και τη διατροφή των ζώων (σιτηρέσια), προκειμένου να μειώσουν το κόστος παραγωγής και να βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων τους.

Οι «Κρυφοί» Πυλώνες της Νέας ΚΑΠ

Έρευνα

» Εισαγωγή Καινοτομίας

» Προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή

» Αξιοποίηση Παραγωγικών Πόρων

» Περιβαλλοντικές Επιδόσεις

» Παραγωγικότητα

Εκσυγχρονισμός & Πρασίνισμα της Ελληνικής Γεωργίας

Ευρωπαϊκή Σύμπραξη για την Καινοτομία στον Αγροτικό Τομέα

Η κατά 20% αύξηση της αγροτικής παραγωγής που επιτεύχθηκε σε βάθος δεκαετίας στην ΕΕ δεν ήταν ανέξοδη, αφού είχε σημαντικό αντίκτυπο στο περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους

Για να διατηρηθεί ο ρυθμός αυτού ανάπτυξης -που επιβάλλουν οι επιτακτικές διεθνείς απαιτήσεις για επάρκεια τροφίμων- υπάρχουν σημαντικοί περιορισμοί που αναφέρονται στη(ν)

- ✧ Δεδομένη τεχνολογία
- ✧ Περιορισμένες καλλιεργήσιμες εκτάσεις
- ✧ Ανάγκη υιοθέτησης ηπιότερων καλλιεργητικών μεθόδων
- ✧ Ελαχιστοποίηση επιπτώσεων στο κλίμα
- ✧ Περιορισμός χρήσης γενετικά τροποποιημένων οργανισμών

Δίκτυα Καινοτομίας στον Αγροτικό Τομέα

Με δεδομένα τα όρια που θέτει η διαθεσιμότητα της τεχνολογίας και των φυσικών πόρων απαιτείται μια καινούργια θεώρηση για την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα.

Στη θεώρηση αυτή κομβικό ρόλο διαδραματίζει η Ευρωπαϊκή Συμμαχία για την Καινοτομία η οποία φιλοδοξεί να παίξει το ρόλο του καταλύτη για τη μεταφορά της γνώσης από το εργαστήριο στο χωράφι

Δόμηση από τη βάση

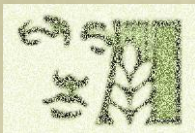
- Αγρότης
- Γεωπόνος Σύμβουλος Καινοτομίας
- Επιχειρήσεις
- Αγροτικά Κέντρα

Έτσι, η ποικιλότητα της ευρωπαϊκής αγροτικής περιοχής, η οποία θεωρήθηκε με τα παλιότερα συστήματα ανάπτυξης ως ένα βασικό μειονέκτημα, τώρα αποκτά νέο νόημα και αποτελεί την βάση για την μελλοντική ανάπτυξή της.

Όμως, οι διαφορές στο μέγεθος, τα καλλιεργητικά συστήματα, τις καλλιέργειες, αλλά και στα ιδιαίτερα εδαφοκλιματικά δεδομένα δυσκολεύουν την ανάπτυξη και ενσωμάτωση της κατάλληλης κάθε φορά καινοτομίας.

Έτσι, σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή καλούνται να παίζουν οι.....

Σύμβουλοι Καινοτομίας

οι οποίοι θα έχουν τον ιδιαίτερα κρίσιμο ρόλο

- της αναγνώρισης των εκάστοτε αναγκών στο επίπεδο της αγροτικής εκμετάλλευσης,
- της ανίχνευσης και προσδιορισμού της καταλληλότερης καινοτομίας, και
- της μεταφοράς της από το θεωρητικό στο πρακτικό επίπεδο

θα πρέπει να είναι εξειδικευμένοι επιστήμονες που να είναι σε θέση να κατανοήσουν τις πραγματικές ανάγκες του αγρότη αλλά και να μεταφράσουν την επιστημονική γνώση σε εφαρμοσμένη καινοτομία.

ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΑΓΡΟΕΤΑΚ:

Πρόγραμμα για την Έρευνα, την Τεχνολογική Ανάπτυξη & Καινοτομία στον Αγροτικό Τομέα

Η πρώτη γενιά των συμβούλων αυτών φιλοδοξούμε να εκπαιδευτεί και ζυμωθεί στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ στο πρόγραμμα των 170 διδασκτόρων που υλοποιούμε και αφορά την εφαρμογή της καινοτομίας στον αγροτικό τομέα

Οι επιστήμονες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα έχουν την ευκαιρία να συνεργαστούν -στις ερευνητικές υποδομές του ΕΛΓΟ- με τους ερευνητές αναπτύσσοντας τις καινοτόμες ιδέες τους προς όφελος της ελληνικής γεωργίας.

Μετά το τέλος του προγράμματος, θα μπορούν να παίξουν καίριο ρόλο στη διασύνδεση της παραγωγικής βάσης και του επιχειρηματικού κόσμου με τα κέντρα έρευνας, συμβάλλοντας στην αειφόρο ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας.

Πρότυπα Επιδεικτικά Αγροκτήματα

- Μεταφορά καινοτομίας από την έρευνα στον αγρότη
- Επίδειξη νέων καλλιεργειών και τεχνικών
- Διατήρηση – διάδοση εγχώριας (φυτικής και ζωικής) βιοποικιλότητας
- Βιωματική εκπαίδευση-κατάρτιση όσων επιθυμούν να ασχοληθούν με τον πρωτογενή τομέα ανθρώπων που
- Αξιολόγηση επιπτώσεων κλιματικής αλλαγής